

Maaeluministeeriumi Haldusosakond

Kaupo Kontkar

Kaupo.Kontkar@agri.ee

15.04.2020 nr 3-1/257-1

Maaelu Edendamise Sihtasutuse andmed asutajaõiguste teostamise üld-aruande jaoks

vastavalt Vabariigi Valitsuse 8. aprilli 2010. a määruse nr 46 Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruannete sisule ning nende esitamise kord ja vormid nõuetele.

Maaelu Edendamise Sihtasutus on isemajandav eraõiguslik juriidiline isik. Sihtasutuse tegevuse eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkonna ettevõtlust, luua paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta maapiirkondade ettevõtete konkurentsivõimet. Eesmärgi täitmiseks parandab sihtasutus finantseerimisvõimalusi ettevõtluse arendamiseks, toetab maapiirkonna tasakaalustatud arengut, kujundab maaelu mainet ja seeläbi aitab kaasa soodsamate elutingimuste loomisele maal. Maaelu Edendamise Sihtasutuse 2019. aasta tegevus toimus nõukogu poolt kinnitatud eesmärkide ja eelarve alusel.

Sihtasutuse aruandeaasta tulemiks kujunes 842 312 eurot.

1. Võlakohustuste käendamine

Sihtasutuse 2019. aasta käendustegevus toetus sihtasutuse põhikirjale, sihtasutuse 2019. aasta tegevuse eesmärkidele ja eelarvele ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate ja mittetulundussektori võlakohustuste käendamise korrale (käenduste kava). Sihtasutuse käendustegevuse eesmärgiks on võimaldada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääs rahalistele vahenditele riigi sihtasutuse kapitali toel.

2019. aastal sõlmiti 332 käenduslepingut. Finantseerimisasutustele väljastati uusi käendusi 45,14 miljonit eurot. Arvestades ettevõtjate taotlusi ja abi võimaldamise kriteeriume, langetas sihtasutus tasusuid 20 käenduslepingul, nendel juhtudel said taotlejad riigiabi või vähese tähtsusega abi 98 979 eurot.

Käendustegevus võimaldas ettevõtjatel 2019. aastal saada krediidasutustelt laene summas 70,6 miljonit eurot. Käenduse keskmine suurus 2019. aastal lepingu kohta oli 136,0 tuhat eurot, vähenedes aastaga 4,8%. Käenduse osakaal 2019. aastal väljastatud laenude mahust moodustas 64,0%.

Käendusportfelli suurus seisuga 31.12.2019 oli 91,9 miljonit eurot. Sihtasutuse poolt käendatud laenude 154,9 miljoni euro suurune jääkväärtus vähenes aastaga 8,2%. Käendusportfelli suhe tagatud laenude jääki oli 2019. aastal 59,3%.

Kokku väljastati käendusi 2019. aastal 266 ettevõttele, kus töötas 3243 inimest. Ettevõtjatest 189 olid mikroettevõtjad, 61 väikeettevõtjad ja 16 keskmise suurusega ettevõtjad.

Aruandeaastal väljastatud käenduste abil on ettevõtjad plaaninud luua 156 täiendavat töökohta, millest 111 mikroettevõtjate, 22 väikeettevõtjate ja 23 keskmise suurusega ettevõtjate sektoris.

2. Laenutegevus

Sihtasutuse 2019. aasta laenutegevus toetus sihtasutuse põhikirjale, sihtasutuse 2019. aasta tegevuse eesmärkidele ja eelarvele ning laenu taotlemise ja taotluse menetlemise korrale.

Laenutegevuse eesmärgiks on kapitalile ligipääsu parandamine väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Sihtasutus lähtub laene andes nõukogu poolt 2015. aastal kinnitatud ja 2017. aasta oktoobris muudetud Maaelu Edendamise Sihtasutuse finantstoodete sihtrühmadest.

Laene väljastatakse põllumajandusega tegelevatele ja teistele maapiirkonna ettevõtetele juhul, kui laenamisel esineb turutõrge. Sihtasutus väljastab laene nii omakapitalist kui finantskorraldusvahendite sihtfondidest.

Laenamine krediidi- või finantseerimisasutuste vahendusel on suunatud pankadele, kellel ei ole otstarbekas kaasata oma ettevõtluslaenude tarbeks vahendeid rahvusvahelistelt finantsturgudelt, kuna pakutavad mahud on liiga suured.

Laene väljastati sihtasutuse omakapitalist ja sihtfondide vahenditest. Kokku anti 2019. aastal laene 18,23 miljonit eurot ning sõlmiti 161 uut laenulepingut. Laenuportfell kasvas aastaga 11,5%, 76,8 miljoni euroni. Laenuportfelli kasvu võimaldas sihtkapitali suurendamine ning sissemaksed sihtfondidesse.

Sihtasutuse omakapitalist laenati 2019. aastal 14,7 miljonit eurot. Krediidi- ja finantseerimisasutuste kaudu laenati 2,2 miljonit eurot, mis moodustas 15% omakapitali laenudest. Ettevõtjatele ja MTÜdele laenati omakapitalist 12,9 miljonit eurot, millest põllumajandusettevõtjatele 12,1 miljonit eurot. Maakondade lõikes laenati 2019. aastal kõige enam Saaremaal ja Lääne-Virumaal asuvatele ettevõtetele.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018 korraldusele nr 201 „Maaelu Edendamise Sihtasutuse Sihtkapitali suurendamine ja raha eraldamine“, kinnitas MES nõukogu 13.08.2018 otsusega laenumeeime „Käibekapitali laen väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele“ tingimused, põllumajandustootjate ebasoodsatest ilmastikutingimustest ning kliima- ja loodusnähtustest tingitud olukorra leevendamiseks.

Käibekapitali laenu taotlusi põllumajandustootjatele põuakahjude leevendamiseks võeti vastu perioodil 21.08.2018 kuni 31.05.2019. Laenu väljastamise perioodi (9 kuu) jooksul laekus käibekapitalilaenu taotlusi summas 22 383 400 eurot, sõlmiti 223 laenulepingut summas 18 362 090 eurot. Keskmise käibekapitalilaenu intress oli 4,5%.

3. Sihtfondide haldamine

Sihtasutus valitseb finantskorraldusvahendeid sihtasutuse põhikirja punktis 2.2.2 sätestatu alusel oma varast lahus ega seo finantskorraldusvahendi rakendamist oma vara arvel tehtava tehinguga ja vastupidi.

Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 10.12.2012 sõlmitud rahastamislepingu nr 381 alusel **vesiviljelusega tegelevate ettevõtete laenu sihtfondi** (kalanduse sihtfond). Sihtasutusel on finantskorraldusvahendite haldamisega seoses õigus valitsemistasule, mille arvelt kaetakse finantskorraldusvahendite rakendamisega seonduvad kulud.

Sihtfondi on ministeeriumi poolt eraldatud vahendeid summas 4,9 miljonit eurot. 2015. aasta lõpuks olid kõik sihtfondi vahendid välja laenatud. Täiendavalt anti laenu ka sihtfondi laekunud intresside arvelt. Sihtfondi laenuportfell oli 2019. aasta lõpuks 3,5 miljonit eurot ja laenulepinguid on kokku 13.

Kalanduse sihtfondi tagasilaekunud vahenditest moodustati **vesiviljelusettevõtete käibekapitali laenu finantseerimise sihtfondi** (KFI käibelaenu sihtfond). seisuga 31.12.2019 oli KFI käibelaenu sihtfondi vahenditest sõlmitud 10 laenulepingut ja laenuportfelli suurus oli 542 136 eurot, 2019. aastal sõlmiti 1 laenuleping summas 75 000 eurot.

Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 2015. aasta lõpus sõlmitud rahastamislepingu nr 137 alusel **kalanduse tootjate ühenduste investeringute kaasfinantseerimise laenu sihtfondi**. Sihtfondi on ministeeriumi poolt eraldatud vahendeid summas 1,1 miljonit eurot. 2016. aasta lõpuks olid kõik sihtfondi vahendid välja laenatud.

Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 29.01.2016 sõlmitud rahastamislepingu nr 10 alusel **Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi** (MAK sihtfond). 31.12.2019 seisuga oli Maaeluministeerium teinud sihtfondi sissemaksid kokku summas 39 460 000 eurot. MAK rahastamisvahendist sõlmiti 2019. aastal 36 laenulepingut kokku summas 3 102 498 eurot. MAK sihtfondist on kokku väljastatud laene 31 474 018 eurot.

Sihtasutus allkirjastas Maaeluministeeriumiga 17.01.2017 halduslepingu nr 16, **Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020** rahastamisvahendite haldamiseks ja rakendamiseks.

Halduslepingu lisa 1 alusel haldab sihtasutus rahastamisvahendit „**Kala töötlemisega alustavate või tegelevate mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen**“. Rahastamisvahendi rakendamiseks on ette nähtud 3 200 000 eurot. Maaeluministeerium oli teinud sihtfondi sissemaksid seisuga 31.12.2019 kokku 1 600 000 eurot. Rahastamisvahendist sõlmiti 2019. aastal 1 laenuleping, summas 17 855 eurot.

Haldusleping lisa 2 alusel haldab sihtasutus rahastamisvahendit „**Kala töötlemisega alustavate või tegelevate ettevõtete investeerimislaen**“. Rahastamisvahendi rakendamiseks on ette nähtud 4 000 000 eurot. Rahastamisvahendist 2019. aastal uusi lepinguid ei sõlmitud.

Sihtasutus allkirjastas Maaeluministeeriumiga 13.06.2017 Halduslepingu nr 16 muutmise lepingu nr 177, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020 rahastamisvahendite haldamiseks ja rakendamiseks. Muutmise lepingu alusel haldab sihtasutus rahastamisvahendit „**Vesiviljelustoodete tootmisega alustavate või tegelevate ettevõtete investeerimislaen**“. Rahastamisvahendi rakendamiseks on ette nähtud 4 000 000 eurot. Maaeluministeerium oli seisuga 31.12.2019 teinud sihtfondi sissemaksid kokku summas 2 000 000 eurot. 2019. aastal sõlmiti 3 laenulepingut, kokku summas 300 000 eurot.

4. Nõuandeteenuse pakkumine

Alates 2015. aasta juulist töötab Maaelu Edendamise Sihtasutuse osana põllu- ja maamajanduse nõuandesüsteem, mis pakub maapiirkondade ja väikelinnade ettevõtjatele nõustamisteenuseid neile olulistes valdkondades. Nõuandeteenistust käsitletakse eraldiseisva majandusüksusena, millel on oma eelarve. Nõuandeteenistuse tegevust planeerib ja nõustab nõuandev nõukoda, kuhu kuuluvad Maaeluministeeriumi, põllumajandustootjate, teadusasutuste, jt huvitatud osapoolte esindajad.

Nõuandeteenistuses on juurutatud ja AS Metrosert poolt sertifitseeritud ISO 9001:2015 standardile vastav kvaliteedijuhtimissüsteem.

Nõuandeteenuste osutamiseks töötas seisuga 31.12.2019 nõuandeteenistuses töölepingu alusel 16 konsulenti ning käsunduslepingu alusel 39 konsulenti.

2019. aastal osutati käsunduslepingu nr 180 alusel nõuandeteenuseid 2862 kliendile, kellega sõlmiti 3254 nõustamislepingut. Enim osutati nõuandeteenuseid toetuste taotlemise, loomakasvatuse ja taimekasvatuse valdkonnas.

Nõuandeteenustest saadud müügitulu moodustas 2019. aastal 1 119 553 eurot.

5. Sihtasutuse tegevus riigi poolt antavate ülesannete täitjana

Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018 korraldusega nr 201 „Maaelu Edendamise Sihtasutuse Sihtkapitali suurendamine ja raha eraldamine“ tagatise ja käibekapitalilaenude pakkumiseks põllumajandustootjatele ebasoodsatest ilmastikutingimustest ning kliima- ja loodusnähtustest tingitud olukorra leevendamiseks, kinnitati asutajaõiguste teostaja 15.08.2018 otsusega nr 1.3-1/6 ja 16.08.2018 otsusega nr 1.3-1/7, Maaelu Edendamise Sihtasutuse sihtkapitali suurendamine 20 000 000 euro võrra. Sihtasutus alustas taotluste vastuvõtmisega 21.08.2018, laenuaotluste menetlemise ja väljamaksetega 27.08 ning peatas laenude andmise 31.05.2019 juhatuse otsusega.

Maaeluministri 08.08.2019 otsusega nr 1.3-1/945 „Maaeluministri suunised Maaelu Edendamise Sihtasutuse strateegia koostamiseks“, anti sihtasutusele suunised strateegia koostamiseks.

6. Maaelu maine kujundamine

Maaelu Edendamise Sihtasutus tunnustas 2019. aastal maapiirkonna ettevõtjaid ja inimesi, kes on andnud panuse põllumajanduse arendamiseks ning on olnud oma tegevusega teistele eeskujuks. Välja anti järgmised aunimetused: parim lihaveisekarjakasvataja, parim piimakarjakasvataja, parim taimekasvataja, parim maamajanduseriala õpetaja, parim maamajanduseriala õpilane.

Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli maamajandusega seotud õppekavade üliõpilastele ühekordse õppetootuse määramise raames maksti toetust kahele Eesti Maaülikooli üliõpilasele 2000 eurot.

Maapiirkonna ettevõtluse elavdamise ja maaelu maine tõstmise eesmärgist tulenevalt osaleb sihtasutus koostööpartneritena projektides, mis aitavad kaasa maaelu maine ning elu- ja ettevõtluskeskkonna parendamisele maapiirkonnas.

6. Arendustegevus

2019. aastal jätkas sihtasutus tegevustega, mis on vajalikud Maaettevõtlusfondi loomiseks. Sihtasutus viis 2019. aastal läbi rahvusvahelise hanke Maaettevõtlusfondi valitseja leidmiseks.

2019. aasta teisel poolel töötas sihtasutus vastavalt suunistele välja Maaelu Edendamise Sihtasutuse strateegia aastateks 2020-2030. Strateegia kinnitati nõukogu 11.02.2020 otsusega nr 3. Strateegia on aluseks sihtasutuse aastapõhiste tegevuskavade ja eelarvete koostamisel.

Vastavalt maaeluministri suunistele on sihtasutus uute tegevustena planeerinud ja tegevuspõhimõtted välja töötanud Sihtfondi Maakapital, Sihtkapitali Kodu Maale ja Sihtfondi Merekapital loomiseks.

2019. aastal jätkas sihtasutus läbirääkimisi krediidiasutustega uute koostöölepingute sõlmimise eesmärgil.

8. Sihtasutuse juhtimine

Nõukogu on sihtasutuse juhtimisorgan. Nõukogu ülesandeks on sihtasutuse tegevuse kavandamine, sihtasutuse juhtimise korraldamine ja järelevalve teostamine sihtasutuse tegevuse üle. Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul seadustest ja sihtasutuse põhikirjast tulenevad õigused ja kohustused. Nõukogu töö toimub kinnitatud reglemendi alusel. Nõukogu liikmetele makstakse tasu vastavalt riigivaraseadusele ja rahandusministri 22.02.2010 määrusele nr 10 „Riigi osalusega äriühingu ja sihtasutuse nõukogu liikmete tasustamise kord ja tasude piirmäärad“.

Nõukogu on kolme kuni viieteistkümne liikmeline. Nõukogu liikmed määratakse maaeluministri poolt viieks aastaks, vähemalt üks nõukogu liige määratakse rahandusministri ettepanekul. Maaeluminister kutsus tagasi 2019. aastal 13 liiget ja määras nõukogusse 8 liiget, seisuga 31.12.2019 oli sihtasutuse nõukogus 9 liiget.

Sihtasutuse igapäevase tegevuse juhtimisel viib nõukogu otsused ellu juhatus. Juhatus liikmed nimetab nõukogu ja juhatuse liikme ametiaeg on viis aastat. Juhatus koosseisus 2019. aastal muudatusi ei toimunud, juhatus on kaheliikmeline.

Juhatus esitab nõukogule vähemalt kord kvartalis ülevaate sihtasutuse majandustegevusest ja majanduslikust seisundist, samuti kohustub teatama kohe sihtasutuse majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest sihtasutuse majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest.

Lisaks põhikirjast tulenevale aruandlusele esitab juhatus nõukogule järgnevad aruanded:

1. perioodil väljastatud käenduslepingud (käendusklientide analüüs maakondade ja tegevusalade lõikes) 1 kord kvartalis;
2. perioodil väljastatud laenulepingud (laenuklientide analüüs maakondade ja tegevusalade lõikes) 1 kord kvartalis;
3. laenulepinguid mittetäitvate laenusaaajate nimekiri 1 kord kvartalis;
4. käenduslepingute nimekiri (sh provisjonid) 1 kord aastas;
5. laenulepingute nimekiri (sh allahindlused) 1 kord aastas.

Nõukogu ainupädevuses on:

1. vajadusel sihtasutuse pikaajalise tegevusstrateegia määramine;
2. kinnitada hiljemalt majandusaasta alguseks aastased tegevuseesmärgid;
3. asutajaõiguste teostajale esitatava aastaelarve kinnitamine;
4. Sihtasutuse majandusaasta aruande kinnitamine;
5. Sihtasutuse struktuuri kinnitamine;
6. Sihtasutuse varade kasutamise üldpõhimõtete kinnitamine;
7. audiitorite arvu määramine, audiitori nimetamine ja nende tasustamise korra kindlaksmääramine;
8. juhatuse liikmete nimetamine ja juhatuse liikmete tagasikutsumise otsustamine;
9. juhatuse liikmete tasu suuruse ja maksmise korra otsustamine;
10. nõusoleku andmine igapäevase majandustegevuse raamest väljuvata tehingute tegemiseks;
11. muudest seadustest ja sihtasutuse põhikirjast tulenevate otsuste tegemine.

2019. aastal oli nõukogu otsustuspädevuses laenude ja/või käenduste andmine, kui:

1. ettevõtjale antud laenude summa ületab 500 000 eurot ja/või ettevõtja kohustuste tagamiseks antud käendused kokku ületavad 750 000 eurot;
2. ühe ettevõtja kohustuse tagamiseks antav(ad) käendus(ed) ei ületa 2 500 000 eurot ja laenamine krediidi- ja finantseerimisasutusele, kui ühe taotluse suurus ületab 1 500 000 eurot.

Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem, kui neli korda aastas. 2019. aastal toimus 10 nõukogu koosolekut, sh 2 koosolekut toimus koosolekut kokku kutsumata, elektroonilise hääletuse kaudu.

Nõukogu võttis 2019. aastal vastu 15 otsust seoses sihtasutuse tegevuse kavandamisega, juhtimise korraldamisega ja järelevalve teostamisega tegevuse üle.

Juhatus krediidikomitee poolt suunati sihtasutuse nõukogusse menetlemiseks 2019. aastal kokku 19 projekti, nendest 14 käendustaotlust ja 4 laenutaotlust.

Maaelu Edendamise Sihtasutuse 2019. aasta majandusaasta aruannet auditeeris KPMG Baltics OÜ vandeaudiitor Eero Kaup, kes esitas vandeaudiitori aruandes arvamuse, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab kõigis olulistel osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit 31. detsember 2019 seisuga ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

AMETIISIKUTE PALGAANDMETE ESITAMISE KOONDTABEL

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Ametiisiku andmed		Töötasu liik			Palga (tasu) kogusumma	Periood	Teenistus- või töösuhte vorm
Ametikoht	Ametiisiku nimi	1.Põhipalk	2.Lisatasud ja hüvitised	3. Muud tasud			(perioodi alg- ja lõppkuupäev
				KOKKU	KOKKU 1.+2.+3.		
Nõukogu esimees	Neeme Suur	1418,84	0.00	0.00	1418,84	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu esimees	Andres Oopkaup	2837,68	0.00	0.00	2837,68	08.05.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Kerli Ats	945,88	0,00	0,00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Mait Klaassen	945,88	0.00	0.00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Kalev Kotkas	945,88	0,00	0,00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Hans Kruusamägi	709,41	0,00	0,00	709,41	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Enel Liin	945,88	0,00	0,00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Enel Liin	945,88	0,00	0,00	945,88	18.07.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Lemmi Oro	945,88	0.00	0.00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Sirje Potisepp	945,88	0.00	0.00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Jaan Sõrra	945,88	0.00	0.00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Vahur Tõnissoo	945,88	0,00	0,00	945,88	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Erko Vallbaum	709,41	0,00	0,00	709,41	01.01.2019-08.05.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Erko Vallbaum	945,88	0,00	0,00	945,88	18.07.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Illar Lemetti	2601,17	0,00	0,00	2601,17	01.01.2019-11.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Raivo Musting	2837,64	0,00	0,00	2837,64	01.01.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Mart Undrest	2837,64	0,00	0,00	2837,64	01.01.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Rait Verrev	1891,76	0,00	0,00	1891,76	08.05.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Mait Talu	1655,29	0,00	0,00	1655,29	09.05.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Janika Usin	1655,29	0,00	0,00	1655,29	13.05.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine

Nõukogu liige	Tiit Niilo	945,88	0.00	0.00	945,88	18.07.2019-31.12.2019	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Arvo Aller	472,94	0,00	0,00	472,94	19.09.2019-11.12.2019	Teenistusse nimetamine
Juhatuse esimees	Raul Rosenberg	43745,15	5700,00	5094,08	54539,23	01.01.2019-31.12.2019	Teenistusleping
Juhatuse liige	Madis Reinup	37091,68	4950,00	3390,29	45431,97	01.01.2019-31.12.2019	Teenistusleping